

Riihimäen kaupunki

Pöytäkirja

Sivistyksen ja osaamisen toimialue

Nuorisopalvelut

Nuorisovaltuusto

NUORISOVALTUUSTON KOKOUS

Aika Maanantai 13.6.2022 kello 18.30

Paikka Riihimäen kirjasto, Kabinetti, Kauppakatu 16

1. KOKOUKSEN AVAUS

Päätös: avattiin kokous 18:50

2. LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Ollakseen laillinen ja päätösvaltainen, nuorisovaltuuston kokouksessa tulee puheenjohtajan lisäksi olla paikalla seitsemän (7) nuorisovaltuuston jäsentä. Kokouksen sihteeri toteaa läsnäolijat ja lisää listan pöytäkirjaan.

Päätös: Ollaan laillisia ja päätösvaltaisia.

3. PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Esitys: Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Lemmi Sovio ja Mikael Aalto.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Amanda Lantto ja Kaukiainen Lara
pöytäkirja tulee olla tarkastettuna 16.6

4. TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Lisätään kohtaan 18. ERITYISRYHMIEN VAIKUTTAMINEN

Lisätään META:n OHJAAJAN PUHEENVUORO

5. KAUPUNGINVALTUUSTON JA LAUTAKUNTIEN EDUSTAJIEN PUHEENVUOROT

- Kaupunginvaltuusto
Ei nuoria koskevia asioita
- Sivistyksen ja osaamisen lautakunta
Ei edustajaa paikalla

- Tekninen lautakunta
kokous huomenna
- Elinvoimalautakunta
kokous torstaina
- Sosiaali- ja terveyslautakunta
Palveluverkkoselvitys ja avustuksia

6. KOULUJEN OPPILAS- JA OPISKELIJAKUNTIEN KUULUMISET

- Harju
Ei edustajaa
- Kara
Ei edustajaa
- Polari
Lyhyt kokous
- Hyria
Ei kokousta
- Rilu
Ei edustajaa

7. KEHITTÄMISTYÖRYHMÄN KUULUMISET

- Ei kokoontunut

8. TIEDOTUSTYÖRYHMÄN KUULUMISET

- Ei kokoontunut

9. SIDOSRYHMIEN KUULUMISET

Ei kokouksia

10. PRIDE 2022

Riihimäen Pride-tapahtuma järjestetään lauantaina 18.6.2022 Granitin aukiolla.

Päätös: Artistikuluihin ohjataan 400€ nuorisovaltuuston toimesta.

Kokoustauko 19:13-19.25

11. RIIHIMÄEN SEUDUN NUORTEN MIELENTERVEYSPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN

Terveiset 1.6.2022 tilaisuudesta.

Terveiset tuotu

12. LAUSUNTO PALVELUVERKKOUUDISTUKSEN LUONNOKSESTA

Kaupunginvaltuusto päätti 7.2.2022 § 15 ottaa uudelleen tarkasteltavaksi valtuuston syyskuussa 2020 tekemän päätöksen palveluverkkouudistuksesta.

Valtuusto perusti asiaa valmistelemaan poliittisen ohjausryhmän.

Ohjausryhmän esitys tulee valmistua siten, että valtuusto voi päättää palveluverkosta 29.8.2022 valtuuston kokouksessa.

Palveluverkkouudistuksen ohjausryhmä on kokoontunut ja valmistellut liitteenä olevan luonnoksen (LIITE 1, ERILLINEN) 23.5.2022 kaupungin toimitilojen palveluverkoksi.

Palveluverkkouudistuksen ohjausryhmä on päättänyt pyytää luonnoksesta elinvoimalautakunnan, teknisen lautakunnan, sivistyksen ja osaamisen lautakunnan, sosiaali- ja terveyslautakunnan, vanhusneuvoston, vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston lausunnon. Lausunto pyydetään toimittamaan 17.6.2022 mennessä ohjausryhmän sihteerille toni.haapakoski@riihimaki.fi.

Esitys: Käsitellään nuorisovaltuuston lausunto, tehdään tarvittavat muutokset ja hyväksytään se. Nuorisopalveluiden työntekijä lähettää lausunnon.

Päätös: Jatketaan WhatsApp-sovelluksessa

13. ALOITE ILMASTONMUUTOKSEN NOPEUTUMISEN VASTAISISTA TOIMISTA

Nuorisovaltuuston ja Riihimäen lukion opiskelijakunnan hallituksen aloite ilmastonmuutoksen nopeutumisen vastaisista toimista on jätetty 2.5.2019.

Se on kuitenkin jostain syystä jäänyt käsittelemättä ja nyt kaupungin taholta kysytään, koetaanko aloite edelleen ajankohtaisena sellaisenaan tai halutaanko aloitetta esimerkiksi päivittää käsittelyä varten. Aloite on liitteenä. LIITE 2.

Osa aloitteessa mainituista toimenpiteistä on jo toteutunut joko sellaisenaan tai muutettuina.

Esitys: Päivitetään työryhmän tilanne. Alkuperäinen aloite LIITE 2

Päätös: Päivitettiin työryhmän tilanne. Lopullinen aloite LIITE 4

14. NUORISOVALTUUSTON TALOUS

Käytiin läpi.

15. UUSIEN JÄSENTEN HYVÄKSYMINEN

Ei uusia jäseniä.

16. KULTTUURIHYVINVOINTISUUNNITELMAN LAATIMINEN

Riihimäelle ehdotetaan kulttuurihyvinvointisuunnitelman laatimista.

Suunnitelman laatimista varten perustetaan monialainen työryhmä.

Kulttuurihyvinvointisuunnitelmassa avataan kulttuurihyvinvoinnin käsitteitä ja merkitystä sekä esitellään nykyistä kulttuurihyvinvointitoimintaa ja toimijaverkostoa Riihimäellä.

Niiden lisäksi suunnitelma sisältää ehdotuksen kulttuurihyvinvoinnin toimintasuunnitelmaksi, johon kirjataan toiminnan tavoitteet, mahdolliset toimenpiteet, vastuutahot sekä yhteistyökumppanit ja rahoitus.

Selvitysaineiston kokoamisesta vastaa kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden vastuualue.

Valtuustoaloite ja toimenpide-ehdotus liitteenä. LIITE 3.

Esitys: Päivitetään työryhmän tilanne.

Päätös: Ei kokousta.

17. NUVAN ALOITTEESTA-KAMPANJA

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto starttaa Nuvan aloitteesta -kampanjan, jonka tavoitteena on tukea nuorisovaltuustoja aloiteoikeuden saamisessa kunnanvaltuustoon ja toisaalta kannustaa nuorisovaltuustoja tekemään aloitteita. Kampanjaan voivat osallistua aivan kaikki nuorisovaltuustot, jotka tavoittelevat aloiteoikeutta tai haluavat tehdä aloitteita. Haluamme näyttää, kuinka nuvan aloitteesta hyötyy ihan koko kunta.

Riihimäen kaupungin hallintosäännön mukaan nuorisovaltuuston edustaja ei pysty tekemään aloitetta kaupunginvaltuuston kokouksissa, ainoastaan valtuutetuilla on tämä oikeus.

Sen sijaan kuntalaisaloitteen pystyy tekemään myös alle 18v. Jos nuvalla on joku asia, jonka se haluaa käsittelemään, kannattaa lähestyä kaupunginhallitusta esim. kirjeellä, kuten monesti muut vaikuttamistoimieliimet tekee.

Jos Riihimäen nuorisovaltuuston haluaa mukaan tavoittelemaan aloiteoikeutta ja tekemään aloitteita, ilmoittakaa nuorisovaltuustonne mukaan Nuvan aloitteesta -kampanjaan. Ilmoittautumisen jälkeen saatte kampanjamateriaalit ja olemme teihin yhteydessä pikimmiten syvemmän yhteistyön tiimoilta.

Ilmoittautumisen hoitaa nuorisopalveluiden työntekijä.

Esitys: Riihimäen nuorisovaltuusto lähtee mukaan kampanjaan.

Päätös: Päätös esityksen mukainen

18. ERITYISRYHMIEN VAIKUTTAMINEN

Päätös: Nuorisovaltuuston edustaja Juho Rintakoski ottaa yhteyttä vammaisneuvostoon ja ehdottaa yhteistyötä vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston välillä.

19. MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

- Ohjaajan puheenvuoro
- Lautakunta kummit elokuun kokoukseen
- Jos lautakunta edustaja tarvitsee kulkulätkän yhteyshenkilö on [jukka.issakainen\(at\)riihimaki.fi](mailto:jukka.issakainen(at)riihimaki.fi)

20. SEURAAVAN KOKOUKSEN PÄIVÄMÄÄRÄ

Seuraava kokous pidetään maanantaina 15.8.2022 klo 18.30. Paikka ilmoitetaan myöhemmin.

21. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Päätös: Päätetään kokous ajassa 20:46

OSALLISTUJALISTA

Valt. *Lara Kaukiainen*

Valt. *Manja Kääriäinen* (Saapui 19:25)

Valt. *Amanda Lantto*

Valt&2 VPJ. *Okko Lausmaa*

Valt. *Aino-Liisa Mämmelä*

Valt. *Juho Nurminen* (Poistui 19:10)

Valt. *Jonne Purhonen*

Valt&1 VPJ. *Juho Rintakoski*

Valt&Siht. *Terho Turunen*

Lisäksi paikalla

Nuorisopalveluiden työntekijä *Heikki Leväniemi*

LIITE 2

Riihimäen Nuorisovaltuuston ja Riihimäen lukion opiskelijakunnan hallituksen aloite ilmastonmuutoksen nopeutumisen vastaisista toimista

Maailman Luonnon Säätiö sanoo ilmastonmuutoksesta seuraavaa: "Ilmaston lämpeneminen ihmisen toiminnan seurauksena on yksi suurimmista maailmanlaajuisista kriiseistämme. Se vaikuttaa kielteisesti jo nyt ihmisiin ja luontoon ympäri maailmaa, myös meillä Suomessa. Voimme kuitenkin edelleen hillitä ilmastonmuutosta, ja myös sinä voit olla mukana. Vaikuttavat ilmastoteot eivät ole vaikeita."

Nämä ilmastoteot eivät ole välttämättä vaikeita, mutta ne vaativat tottumuksiemme ja omaksuttujen elintapojen muuttamista. Muutos tuskin tapahtuu, jos kunnat ja valtio eivät ota vastuuta tai toimi esimerkkinä.

Riihimäen tulee näyttää kuntalaisilleen tietä ympäristöystävällisempään elämään ja luoda mahdollisuuksia ilmastonmuutoksen estämiseen. Sillä on myös tilaisuus toimia edelläkävijänä ja näyttää mallia Suomen muille kunnille. Kuinka luoda yhdessä kestävämpää tulevaisuutta?

Kouluissa ei ole tarpeeksi opetusta liittyen ilmastonmuutokseen ja sen nopeaan voimistumiseen. On huolestuttavaa, että monet nuoret, saati aikuiset, eivät tiedä sen vaikutuksista. On tärkeää puhua toimista, joita voimme tehdä ilmastonmuutoksen hidastamiseksi. Tavoitteena on kasvattaa kaikista valistuneita kuluttajia —mieluiten kierrättäjiä.

Riihimäen kaupungin tulee taata mahdollisuus ekologisesti vastuulliseen elämään. Arjen valintoja tulee ohjata kohti kestävästä kehitystä, jossa kierrätys, koulutus, ruoka sekä liikkuminen ovat suuressa roolissa.

Vaadimme kaupungin päättäjiltä toimintaa - taimien istuttaminen ei riitä.

Riihimäen Nuorisovaltuusto ja Riihimäen lukion opiskelijakunnan hallitus esittävät seuraavaa:

1. Riihimäen kunnalliseen opetus- ja kasvatustoimintaan tulee olennaisesti kuulua valistusta ilmastonmuutoksesta sekä kestävästä kehityksestä. Ympäristöä kuluttavia

oppimateriaaleja, esimerkiksi monisteita, tulee minimoida. Kyseinen materiaali tulee sähköistää.

2. Kunnan kustantamissa laitoksissa tarjottavan ruuan ekologinen jalanjälki tulee olla mahdollisimman pieni, kuten kasvispainotteisessa lähiruoassa. Jokapäiväisen kasvisruokavaihtoehdon lisäksi tulee tarjota vegaaniruoka, mikäli kysyntää on.

3. Kunnan ylläpitämissä laitoksissa ja rakennuksissa, kuten kouluissa, tulee olla mahdollista lajitella erikseen biojäte, lasi, metalli, kartonki sekä paperi ja muovi. Pulloille tulee olla omat keräysastiat.

4. Mahdollisuus kaupunkipyörien käyttöönottoon sekä maksuttomaan joukkoliikenteeseen tulee selvittää.

5. Riihimäelle tulee perustaa ympäristötyöryhmä, jonne voidaan kutsua tarvittavien virkamiesten lisäksi edustajia nuorisovaltuustosta, vanhus- ja vammaisneuvostoista, kaupunginhallituksesta sekä esimerkiksi halukkaita kunnan eri koulutusasteilta. Työryhmän tarkoituksena on seurata yllämainittujen toimien toteutumista ja päättää mahdollisista lisätoimista.

Riihimäki, 2.5.2019

Olivia Mäenpää

Puheenjohtaja, Riihimäen nuorisovaltuusto

Aleksi Heino

Puheenjohtaja, Riihimäen lukion
opiskelijakunnan hallitus

KH/2320/2021

LIITE 3

Kulttuurihyvinvointisuunnitelman tekeminen Riihimäelle

Taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutusten tutkimus- ja kehitystoiminta on lisääntynyt huomattavasti 2010-luvun alusta lähtien. Sanna Marinin hallitusohjelmassa (2019) on kirjattuna kulttuurin hyvinvointivaikutusten lisääminen eri hallinnonalojen yhteistyötä vahvistamalla.

Kulttuurihyvinvointi tarkoittaa ihmisen kokemusta siitä, että taide ja kulttuuri lisäävät hyvinvointia. Kulttuurin hyvinvointia tukevat vaikutukset ulottuvat läpi koko ihmisen elämänkaaren ja ilmenevät jokaisen henkilökohtaisessa taide- ja kulttuurisuhteessa. Useissa tutkimuksissa on todettu taiteen ja taiteellisen toiminnan esimerkiksi vähentävän yksinäisyyttä ja sosiaalista eristäytyneisyyttä ja tukevan mielenterveyden haasteiden kanssa pärjäämistä.

Maailman terveysjärjestö WHO:n julkaisi marraskuussa 2019 raportin *What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review (2019)*. Sen mukaan taiteella ja taiteellisella toiminnalla on tutkimuksissa todettu olevan positiivisia vaikutuksia fyysiseen terveyteen, mielen hyvinvointiin sekä koettuun hyvinvointiin, elämänlaatuun ja onnellisuuteen. Taidetoimintaan osallistuminen sekä taiteen kokijana että tekijänä voi ehkäistä lukuisia psyykkisiä ja fyysisiä sairauksia sekä hoitaa ja auttaa selviytymään useiden akuuttien ja kroonisten sairauksien kanssa. Taide voi tarjota ratkaisuja erityisesti sellaisiin monimutkaisiin terveyshaasteisiin, joihin lääketiede ei yksin tarjoa tehokkaita ratkaisuja.

YK:n ihmisoikeusjulistuksessa (1948) sekä useissa Suomea sitovissa ihmisoikeussopimuksissa ja Suomen perustuslaissa on turvattu kulttuuriset oikeudet. Nämä takaavat oikeuden osallistua taiteeseen ja kulttuuriin, kehittää itseään ja yhteisöään niiden avulla sekä mahdollisuus ilmaista itseään vapaasti.

Kaikille saavutettavat kulttuuripalvelut, saavutettavat ja matalan kynnyksen taideharrastukset, arjessa läsnä oleva kulttuuri, taide- ja kulttuurikohteissa vieraileminen sekä taide osana rakennettuja ympäristöjä tukevat monimuotoisesti koettua hyvinvointia sekä tarjoavat iloa ja virkistystä.

Suomessa on jo useaan kaupunkiin (esim. Oulu ja Seinäjoki) tehty kulttuurihyvinvointi-suunnitelma. Riihimäki on kulttuurikaupunki, jossa tehdään hyvää työtä hallintokuntien välillä. Riihimäki tarvitsee oman kulttuurihyvinvointisuunnitelman, jotta voidaan mahdollistaa kulttuuristen oikeuksien toteutumisen kaikille riihimäkeläisille ja

siten kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Siksi esitän, että Riihimäelle tehdään kulttuurihyvinvointisuunnitelma.

Tiina Mämmelä

Riihimäen Vihreä valtuustoryhmä

Kulttuurihyvinvointisuunnitelman laatiminen

TOIMENPIDE-EHDOTUS

Riihimäen kulttuurihyvinvointisuunnitelma laaditaan sektorirajat ylittävässä yhteistyössä Riihimäen kaupungin eri toimialojen, päättäjien, Riihimäen seudun terveystieteiden keskuskeskuksen kuntayhtymän, oppilaitosten kuten Hamkin ja Hyrian, hyvinvointi- ja kulttuurijärjestöjen ja muiden keskeisten alan toimijoiden kesken.

Työryhmä

Suunnitelman laatimista varten perustetaan monialainen työryhmä. Työryhmän jäsenet voivat edustaa muun muassa seuraavia tahoja:

- sosiaali- ja terveystoimiala
- sivistyksen ja osaamisen toimialue
- elinvoiman toimialue / kulttuuripalvelut
- sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta
- sivistyksen ja osaamisen lautakunta
- elinvoimalautakunta
- vammaisneuvosto
- vanhusneuvosto
- nuorisovaltuusto
- terveystieteiden keskuskeskus
- oppilaitokset
- järjestö

Nykytilanteen arviointi

Laaditaan katsaus tämän hetkiseen kulttuurihyvinvointitoimintaan ja toimijaverkoston Riihimäellä. Esitellään esimerkkejä toteutuneista kulttuurihyvinvointihankkeista, niiden kustannuksista ja niiden vaikutuksista.

Ehdotus toimintasuunnitelmaksi

1) Laaditaan kulttuurihyvinvoinnin toimintasuunnitelma kohderyhmittäin

- lapset, lapsiperheet ja nuoret 0-15 v
- nuoret aikuiset 16-24 v
- työikäiset 25-64 v
- seniorit yli 65 v
- erityistä tukea tarvitsevat

- erikoissairaanhoidon asiakkaat ja laitoksissa asuvat

2) Määritellään toiminnalle

- tavoitteet
- toimenpiteet
- vastuutahot ja yhteistyökumppanit
- rahoitus

3) Tavoitteiden toteutumista ja kehitettyjen palvelujen vaikuttavuutta seurataan.

Indikaattoreina käytetään esimerkiksi Kulttuurin TEA-viisarin indikaattoreita.

Toimenpidesuunnitelman kokoamisen vastuutaho

Riihimäen kaupungin kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden vastuualue voi vastata työryhmän vetämisestä ja toimenpidesuunnitelman aineiston kokoamisesta.

LIITE 4

Riihimäen Nuorisovaltuuston ja Riihimäen lukion opiskelijakunnan hallituksen aloite ilmastonmuutoksen nopeutumisen vastaisista toimista

Maailman Luonnon Säätiö sanoo ilmastonmuutoksesta seuraavaa: "Ilmaston lämpeneminen ihmisen toiminnan seurauksena on yksi suurimmista maailmanlaajuisista kriiseistämme. Se vaikuttaa kielteisesti jo nyt ihmisiin ja luontoon ympäri maailmaa, myös meillä Suomessa. Voimme kuitenkin edelleen hillitä ilmastonmuutosta, ja myös sinä voit olla mukana. Vaikuttavat ilmastoteot eivät ole vaikeita."

Nämä ilmastoteot eivät ole välttämättä vaikeita, mutta ne vaativat tottumuksiemme ja omaksuttujen elintapojen muuttamista. Muutos tuskin tapahtuu, jos kunnat ja valtio eivät ota vastuuta tai toimi esimerkkinä.

Riihimäen tulee edelleen näyttää kuntalaisilleen tietä ympäristöystävällisempään elämään ja luoda mahdollisuuksia ilmastonmuutoksen estämiseen. Meillä on mahdollisuus toimia edelläkävijänä ja näyttää mallia Suomen muille kunnille.

Riihimäen kaupungin tulee taata mahdollisuus ekologisesti vastuulliseen elämään. Arjen valintoja tulee ohjata kohti kestäväää kehitystä, jossa kierrätys, koulutus, ruoka sekä liikkuminen ovat suuressa roolissa.

Vaadimme kaupungin päättäjiltä toimintaa - taimien istuttaminen ei riitä.

Riihimäen Nuorisovaltuusto ja Riihimäen lukion opiskelijakunnan hallitus esittävät seuraavaa:

1. Kunnan kustantamissa laitoksissa tarjottavan ruuan ekologinen jalanjälki tulee olla mahdollisimman pieni, kuten kasvispainotteisessa lähiruoassa. Jokapäiväisen kasvisruokavaihtoehdon lisäksi tulee tarjota vegaaniruoka, mikäli kysyntää on.
2. Kunnan ylläpitämissä laitoksissa ja rakennuksissa, kuten kouluissa, tulee olla mahdollista lajitella erikseen biojäte, lasi, metalli, kartonki sekä paperi ja muovi. Pulloille tulee olla omat keräysastiat. Lajittelupisteiden käyttö tulee olla helppoa, selkeää ja esteetöntä.

Riihimäki, 4.6.2022

Peppi Sola

Alexi Heino

Puheenjohtaja, Riihimäen nuorisovaltuusto

Puheenjohtaja, Riihimäen lukion

opiskelijakunnan hallitus